

Telegraful Român

Organ național-bisericesc — Intemeiat în 1853 de M
APARE SĂPTĂMÂNAL

2 ex. (Of.)
Asociațiunea pentru literatura română și
cultura poporului român

Str. Șaguna 8

Sibiu

28 bani. Posta

Abonamentul:
Un an 500 Lei. — Șase luni 250 Lei. — Trei luni
125 Lei. — Pentru străinătate un an 900 Lei, —
Pentru America 8 Dolari.

Articole și corespondențe
se adresează **Redacției** Telegraful Român, Sibiu,
strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se
refuză. — Articole nepublicate nu se înapoiază.

Prețul inserțiilor
un șir petit 6 Lei pentru odată, dacă se publică
de mai multe ori se dă rabatul cuvenit.

Abonamentele și inserțiile
se adresează **Administrației** ziarului Telegraful
Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

Muncitorul

Iată ființa umană prin care ține Dumnezeu viața noastră pe pământ. Cu nespuse recunoștință și cinstire ne apropiem de el sărutându-i palmele bătătorite cu cari stoarce naturii mustul care ne întreține. Toți dintre noi suntem legați sufletește, prin sentimente din cele mai duioase, de asemenea ființe: pe toți ne-au hrănit în copilărie și ne-au crescut la școală mâinile noduroase și bune ale unui tată care zi de zi din zori și până în noapte le-a ținut încordate pe plug, pe coasă, pe secure, pe ciocan.

Plugarul, meseriașul, muncitorul din fabrică nu sunt factori periferici ai umanității, ci factori de temelie. Munca ce-o prestează nu este o în-deletnicire accidentală pentru viața pământenilor, ci esențială. Munca în general este un atribut ființial al omului. Un om care nu muncește nu e om cu adevărat, așa cum nu e om acela care nu iubește pe nimeni. Munca e destinul omului pe pământ. Vorbim și de munca spirituală. Dar munca spirituală n'are drept să disprețuiască munca manuală, ci să-i fie recunoscătoare că-i asigură condițiile de existență.

Munca manuală are unele însușiri pe cari nu le are cea spirituală. Ea e bună totdeauna, productivă, pe linia împlinirii destinului omenesc, a vocii lui Dumnezeu, pe când munca spirituală e de atâtea ori aducătoare de nenorociri, stricătoasă omenirii, potrivnică vocii lui Dumnezeu. Cât n'au stricat lumii atâtea sisteme filosofice ateiste, munca intelectuală a unui Durkheim, a unui Freud. Ce zădarnice nu sunt pretențiile preocupărilor ale atâtor intelectuali mai răsăriți și mai mediocri? Zăpăcesc mințile, strică rânduilele morale ale vieții. Linia lor nu duce nici la mântuire, nici la folos pământesc, cum duce modesta muncă manuală. Se mântuiesc prin munca lor milioanele de țărani și toți muncitorii dacă nu și-o devalorizează prin necredință. Ea, în sine, nu duce la răstăcere pe nimeni, ci în ea se cuprinde un adevăr care mântuie. Numai munca spirituală a altora o poate strica și pe ea.

Munca înobilează, munca sfîntește, purifică și îmbunează pe om. Ea e dată ca instrument de purificare, de mântuire. Ne mântuim doar prin credință și fapte.

Prin muncă omul colaborează cu Dumnezeu la desăvârșirea Universului văzut, prin ea dă eficiență iubirii sale de semeni, căci prin ea ajută pe alții, crescând copiii, întreținând bătrâni și săraci. Ea face ca mărimea iubirii lui să se probeze prin jertfă, prin încordare bărbătească.

Om muncitor e colaboratorul lui Dumnezeu-Creatorul nu numai întrucât prin munca lui înfrumusețează și mai mult Universul atât de frumos, ci întrucât posibilitățile acestui Univers devin actualități numai prin

munca omului. Natura are prin Dumnezeu posibilitatea să ne dea pâinea cea de toate zilele, dar numai prin munca omului această posibilitate se transformă în realitate. Ea are posibilitatea să ne dea îmbrăcămintea, instrumentele, mijloacele de comunicare la distanță, dar iarăși Dumnezeu a lăsat în seama omului să ducă până la realizare această posibilitate. Omul duce prin muncă mai departe creațiunea lui Dumnezeu. El înlocuiește și reprezintă prin muncă pe Dumnezeu. Munca este unul din elementele principale în care se reflectă chipul lui Dumnezeu în om.

Darurile dumnezeiești, așezate în Univers, se revarsă asupra omenirii numai prin muncă. Prin munca omului se coboară asupra lumii binecuvântarea dumnezească. Munca trebuie privită în lumină sacramentală, harismatică. Ea e mijloc văzut prin care se transmit lumii darurile divine. Prin mâna muncitorului samănă Dumnezeu binecuvântările și darurile sale asupra lumii. Muncitorul este instrumentul lui Dumnezeu, prin munca lui se preamărește Dumnezeu în lume. El descoperă toate frumusețile ascunse în Univers, el face posibilă viața oamenilor pe pământ.

Munca e manifestarea jertfelnică a altruismului și a iubirii, deoarece orice rod al muncii vine nu numai în folosul muncitorului, ci și al altora. Nu există om care să muncească numai pentru sine. Chiar dacă n'ar avea în grija lui și pe alții, el e chemat la muncă de alții și primește răsplata pentru munca ce-o prestează în favorul altora. Aceasta e valabilă mai ales pentru muncitorul industrial, care s'ar părea că e cel mai individualist. Aproape regulat munca în ființa ei, în organizarea și rostul ei, e semnul depășirii interesului strict individual.

Iar unde omul nu are în grija sa pe alții, elanul lui de muncă se frânge aproape total. Munca și răspunderea față de alții formează un întreg. Munca e manifestarea acestei răspunderi față de semeni. Dacă consumația e o faptă jenantă, în care se manifestă mizeria omului căzut în păcat, prin muncă el contrabalansează egoismul consumator, se răscumpără de acest semu de păcat sau ducător la păcat. Munca fiind indisolubil legată de destinul înalt al omului, prin ea preamărind pe Dumnezeu și împlinind porunca responsabilității față de semeni, ea trebuie să fie considerată ca o valoare de cea mai nobilă esență, ea trebuie privită în lumină religioasă, având rădăcini și înțelesuri cari depășesc concepția strict economică. Ea nu trebuie disprețuită în numele intelectualității sau al nu știu cărei aristocrații, care nu e altceva decât lenea fardată, lenea strălucind de o lumină falsă. Adevăratul aristocrat este muncitorul. El e pretul și colaboratorul celui mai mare împărat:

al lui Dumnezeu. Dar la rândul său nici muncitorul nu trebuie să-și înjosească acest atribut dumnezeesc, transformându-l într-o simplă marfă și privindu-l în lumina precisă și mizeră a unui act pur imanent. Desigur trebuie să lupte pentru obținerea prețurii muncii. Poate e meritul marxismului că a deslănțuit această luptă.

Bine ar fi fost ca societatea să fi recunoscut totdeauna dela sine marea cinste și valoare a muncii. Creștinismul nu împedea această prețuire. Dimpotrivă o impunea. El a înlăturat mentalitatea anticității ce disprețuia munca, lăsând-o pe seama sclavilor.

Dar nu e mai puțin adevărat că societatea omenească, abătându-și urechea dela porunca creștinismului, nu prețuia înainte cum se cuvine munca și pe muncitori. A continuat atâtea veacuri să existe o boerime feudală și o iobăgie disprețuită.

Dar dacă lupta pentru cinstirea muncii și pentru răsplătirea ei demnă e justă, și efectele ei sunt apreciable, nu e mai puțin adevărat că lupta aceasta s'a dus și se duce în margi-nile unei concepții prea înguste, cari scad pe de altă parte, valoarea muncii pentru care se duce lupta.

Pentru muncă trebuie luptat în numele lui Dumnezeu; ea trebuie arătată ca destin dumnezeesc al omului. Muncitorul trebuie să vadă în credința creștină și în Biserica pretini și aliați. La lupta pentru munca sa, el trebuie să porceadă din viziunea transfigurată de credință a originii ei divine și a misiunii ei de colaboratoare a lui Dumnezeu. Numai așa o poate face cu adevărat cinstită, împărtășită de toți. Altfel cei nemuncitori, dar cu bani, se scapă de muncitor aruncându-i câțiva gologani în plus. Munca nu este ceva care poate fi măsurată precis în bani. Valoarea ei depășește mult orice recompensă cantitativă. Ea trebuie recompensată, peste salariu, cu iubire, respect și cu participare personală la ea. Muncitorul nu trebuie numai plătit. El trebuie iubit și cinstit.

Patosul care frământă sufletul muncitoresc nu e identificat just de marxism. Muncitorul caută, poate fără să-și dea seama, iubirea și cinstirea celorlalți. Deaceia nu-l mulțumește definitiv nici o urcare de salariu și nici chiar împărțirea întregului venit al fabricii între ei. El vrea să intre în calitate de frate în comuniunea socială. Il mână la aceasta sufletul său de om făcut pentru comuniune și conștiința, poate neprecizată, că munca lui nu e un fapt care îl coboară dela nivelul celorlalți oameni, ci dimpotrivă îl ridică la cel mai înalt nivel de om.

Epoca noastră trăește o mare revoluție pe toate planurile vieții. Poate ea se face încă fără să-și fi precizat deplin țintele. Dar aceste ținte ni se pare că încep să se limpezească astfel: sinteza între naționalism și creștinism pe deoparte, sinteza între patosul muncitoresc și creștinism pe de alta. Imanentismul e

depășit atât în viziunea și lupta naționalistă, cât și în viziunea și lupta pentru drepturile muncii și ale muncitorului. În România de azi aceste ținte și-au ajuns maximum de limpezime. România credem a fi înaintemergătoarea rânduilei universale de mâne.

D. STĂNILOAE

Din Ardealul rob

Viața Ilustrată. Excelenta revistă creștină a P. S. Episcop Nicolae Colan își continuă apariția la Cluj, deocamdată singura revistă românească din Ardealul rob.

Numărul de pe Oct. cuprinde un material bogat și potrivit pentru aceste vremuri.

El se deschide cu o mișcătoare epistolă pastorală a P. S. Episcop, rămasă să păstorească pe obidișii noștri frați de sub stăpânirea străină. Iată câteva pasagi emoționante din mângâietoarea pastorală a P. S. Sale:

Vă îndemn deci — iubiiți mei! Fi sufletești — să lăpădați din sufletul Vostru ori ce desnădejde, ori ce ură, ori ce dor de răzbunare. Strângeți cu bucurie curată ori ce mână, care Vi se întinde în numele păcii. Alungați ori ce temere și ori ce gând rău prin leacul dumnezeesc al rugăciunii și al muncii stăruitoare. Umpleți-vă sufletul cu nădejdea în Domnul, căci „toată darea cea bună și tot darul desăvârșit dela El este”.

Fii ascultători față de stăpânirea legiuită și mai presus de toate fii fiii devotați ai Bisericii noastre strămoșești. Ea este orânduită să ne fie corabie mântuitoare pe valurile acestei vieți. Ea e mama noastră ocrotitoare. Urmăși deci sfaturile celor ce — prin darul Duhului sfânt — sunt puși să cârmuiască corabia Bisericii și să fie păstorii turmei cei cuvântătoare.

Preoți, frați împreună slujitori, stați cu căldură și jertfă lângă poporul vostru credincios. Fiilor credincioși, stați cu ascultare lângă părinții voștri cei duhovnicești. Întăriți-vă unii pe alții cu iubire frățască. Rugați-vă pentru mine și eu mă voi ruga pentru Voi cu nezdruccinată nădejde, că bunul Dumnezeu ne va ajuta să ne păstrăm și 'n noua patrie curățenia și frumusețea sufletului nostru ortodox și românesc.

Din cuprinsul revistei semnalăm: Const. Goron, Elegie și tristețe (poezii); Prof. I. Lupăș, Nicolae Olahus din Sibiu (1493—1561); Preot Fl. Mureșan, Dela Dimitrie Cantemir la Sextil Pușcariu; Grigorie T. Marcu, Incurajarea vieții de familie etc.

La sfârșitul revistei se publică Concursul pentru primirea studenților în Academia teologică ortodoxă română din Cluj pe anul școlar 1940—41. Din el aflăm că înscrierile s'au făcut până la 25 Oct. 1940, iar deschiderea festivă a anului școlar a avut loc la 25 Oct.

Este datoria noastră a tuturor să ajutăm această rază de lumină să trăiască și să lumineze sufletul împovărat al fraților noștri întemnițați.

Părintele profesor Ilie Beleuță

Părintele profesor *Ilie Beleuță*, omul care a ilustrat atâtea ani catedra de Istorie bisericească universală dela Academia teologică „Andreiană” din Sibiu, a fost trecut și așezat în rândul dascălilor cari bine au lucrat întru anii cei dați de Dumnezeu viguroasei bărbății și cărora bună odihnă li se cade întru vârsta cărunțetelor ninse de podoaba adevăratei vrednicii.

În viața dascălească și în rândul prea strădalnicei noastre preoții, ceea ce arătăm mai sus constituie un prilej de înțeleasă înțiristare și duioșie, dar și o ocazie de curată reculegere duhovnicească. Tristețea și duioșia ne copleșesc pentru faptul că de acum ilustrul nostru dascăl și părinte sufletească nu ne va mai cuvânta dela înălțimea unei catedre din care făcuse altar. Iar reculegerea o încercăm pentru motivul binecuvântat, că un om trecut printr-o viață plină de muncă și de zbućium spre mai bine a răzbit până în granițele odihnei atât de trebuitoare celor cu un trecut încărcat de neodihnă.

Poposind lângă acest prilej, cine dintre noi, cei crescuți în așezământul marelui Andrei, nu și reînprospătează atâtea și atâtea momente de înflăcărare curată creștinească trăită și hrănită mereu din lecțiile Părintelui Ilie Beleuță! Promoții după promoții s'au luminat în această școală de Teologie și au avut marele noroc să culegă adevăr creștinesc, linie de obiectivitate istorică, tărie și eleganță de caracter, devotație pentru tot ce e nobil și frumos și alte asemenea podoabe spirituale, din personalitatea distinsă a prea îndrăgîțului nostru dascăl. Douăzeci generații de preoți s'au răspândit pe întinsul mândrului nostru pământ românesc și au dus cu ele știință din cărturăria acestui dascăl, zestre din zestia duhovnicească pe care el a dăruit-o întreagă Bisericii și Neamului, prin preoții satelor noastre dragi.

Câteva trăsături caracteristice, din acelea ale Părintelui profesor Ilie Beleuță, se proiectează mai cu deosebire înaintea ochilor noștri sufletești. În fruntea acestora pășește modestia acestui om rar. Ea este haina de toate zilele în care el și-a îmbrăcat viața. Modest în vocabular, în atitudini, în gesturi, în convorbirile cu alții, acoperind această însușire preoțească întocmai cu sensul înalt al smereniei creștinești. Poliglot și totuși rezervat până la limita

îngăduită unui intelectual întru a arăta că știe mână limbi străine în chip perfect. Bibliofil și bibliograf în accepțiunea cea mai curată a acestor termeni, refuzând totuși cu adevărată încăpăținare să facă văzută o asemenea zestră într'adevăr exotice pentru zilele materialismului îngust și lacom din imediata noastră apropiere. Cunoșcător profund al Istoriei bisericești și a altor discipline teologice, vorbind însă totdeauna și în fața tuturor cu admirație și chiar cu o nuanță de devotament despre acei pe cari li considera cât de puțin mai dotați. Posedând bunătatea de suflet ca pe o notă de caracter, oarecum crescută în caracterul său de dascăl creștin, Părintele Beleuță putea fi văzut și auzit făcându-și adesea reproșuri pe urma atitudinilor sale totdeauna părințești, dar despre care socotea, pe semne, că ar fi putut părea mai altfel decât fuseseră ele inițiate și realizate. Deși scriitor și autor al mai multor lucrări de o netăgăduită valoare științifică, Părintele Ilie Beleuță nu a socotit aceasta ca un merit excepțional și nu a folosit împrejurarea în scop de mărire și laudă proprie.

Dar omul acesta a crescut și a rămas apoi consecvent unui stil de viață. Linia pe care și-a impus-o încă din tinerețe a străbătut ca un fir roșu prin anii săi de muncă încordată și ea nu a fost frântă prin nici o inconsecvență. Ea exteriorizează o voință dâră și o hotărâre neșruncinată. Sincer cu sine și cu alții, de o sinceritate usturătoare chiar, dascălul acesta a dus o viață nefățărîită. El n'a făcut nici secret și n'a slujit nicicând măcar umbră de tăgadă despre convingerile sale de orice fel. Și-a proiectat convingerile în tipare exterioare identice, întocmai cum se proiectează colțul de granit în limpezimea isvorului din coasta muntelui. Născut în Țara Oltului, omul acesta s'a dovedit Făgărășan adevărat tocmai prin consecvența și sinceritatea sa. Nu și-a desmințit originea, ci a accentuat-o printr-o viață de sihastru blând dar hotărât.

Perspectiva unor eventuale consecințe neplăcute n'a încovoiat nicicând credința acestui dascăl. Tocmai din această pricină, bătrânul de azi a gustat, în tinerețele sale, rigorile unui regim sălbatic și străin, regim atât de dușmănos intereselor noastre naționale. Părintele profesor Ilie Beleuță a fost identificat totdeauna numai ca acela care a

fost și a rămas: ortodox până în măduva oaselor, cărturar creștin, român naționalist. În persoana sa, concepția creștină ortodoxă, cărturăria adevărată și românismul activ s'au sudat complect și s'au contopit într-o realitate spirituală, într'un izvor de bune îndemnuri pentru nenumărați ucenici întru ale dascăliei.

În cine oare am putea apoi identifica o concepție mai înaltă despre catedră, despre dascălie și rosturile ei, de cât tocmai în persoana dascălului Ilie Beleuță? Și-a slujit catedra cu punctualitatea ceasornicului fără greș, și-a pregătit și expus lecțiile cu răvna ostașului de front, a adus și menținut în lumea studenților atmosferă academică și a putut astfel trezi în noi dragostea pentru trecutul Bisericii creștine, răvna pentru tot ce e nobil, înflăcărea pentru bucuriile curate ale culturii creștine, iubirea nețărmurită către Patrie și Neam.

Pentru toate acestea și încă pentru multe asemenea, omagiem sincer viața și faptele Părintelui Ilie Beleuță. Gândul nostru merge paralel cu adâncirea Prea Cucerniciei Sale în calea bătrânețelor cinștite și se reînprospătează amintindu-și mereu curățenia de viață a unui preot și perspectivele luminoase ale unei adevărate cariere dascălești.

D. CĂLUGĂR

Tribuna Ardealului. Acesta este numele singurului ziar românesc ce apare în Ardealul trecut sub dominația ungară. El se tipărește la Cluj având ca director pe dl Dr. Emil Hațieganu, iar ca redactor responsabil pe dl Gh. V. Giurgiu.

Este mișcător să citești articolele de fond ale acestui ziar, din cari transpiră atașamentul fraților noștri robiți pe lângă Biserica și școala românească, pe lângă virtuțile strămoșești. E aceeași atmosferă ca în ziarele românești din Ardeal dinainte de 1918: aceeași înțelegciune, aceeași nădejde creștină, aceeași apreciere a valorilor morale, puteri cari au ținut neamul nostru întotdeauna și îl va ține și în viitor.

Uneori ziarul aduce știri prețioase din Ardealul rob. De pildă aflăm din el că Duminecă 13 Oct. P. Sf. episcop Nicolae Colan a servit în catedrala ortodoxă din Cluj o liturghie arhierescă și a predicat. Tot cu acea ocazie a hirotonit doi monahi ai mănăstirii sf. Ana.

Gazeta dă Românilor din Cluj îndemnul să declare stăruitor că doresc să și înscrie copiii la secția română a liceului

de băieți și a celui de fete (fostul liceu de aplicație universitar și fostul liceu Regina Maria). Numai așa vor avea aceste licee secție română.

Adresa ziarului este: Cluj, str. Deák Ferencz 36.

Unde dai... și unde crapă... La apelul înălțător al dlui general Ion Anescu adresat preoților să și încălzească la maximum răvna pastorală și misionară, soc. preoțească „Ajutorul” din București a găsit că cel mai potrivit răspuns ce trebuie să-l dea este să ceară sporirea salariului.

Am plecat și noi pentru drepturile preoților, dar ni se pare că orice lucru își are momentul său. E semn trist că un apel de-o atât de puternică vibrație spirituală, nu găsește în sufletul unor preoți puterea de-a se ridica la înălțimea preocupărilor din el.

Nr. 11.070-940

Circulară

cătră toate oficiile protopresbiterale și parohiale din Arhiepiscopia ortodoxă română de Alba-Iulia și Sibiu

Aducem la cunoștința celor interesați, spre știre și conformare, că preoții și diaconii pensionați, potrivit dispozițiilor Art. 46 din Statutul pentru organizarea Bisericii ortodoxe române, sunt membri de drept ai consiliului parohial din parohia în care au slujit.

Cucernicii preoți sunt invitați a aduce la cunoștința preoților și diaconilor pensionați din parohie această circulară.

Sibiu, la 22 Octomvrie 1940.

Consiliul Arhiepiscopesc

Gândirea, excelenta revistă de sub redacția dlui profesor *Nichifor Crainic*, a apărut pentru luna lui Octomvrie 1940. Redactorul revistei semnează articolul *Revoluția legionară*, cu nimerite observări și comentarii asupra noului regim al țării. — Abonamentul: 200 lei pe un an. Redacția: București III, strada Polonă 38.

Cu noi este Dumnezeu, poezii și cântece pentru ostași. Cu binecuvântarea P. S. Sale Dr. Partenie Ciopron, Episcopul armatei, Culese de Păr. Căpitan *Secaș Gheorghie*. Tip. „Alba”, Alba-Iulia, 1940. Pag. 16. Prețul? — Cărticica, apărută în a doua ediție, conține: cântări bisericești și câteva poezii din popor și din literatura noastră cultă.

rica admite și căsătoria și necăsătoria, și călugărirea preotului.

Tinere, doritor de preoție, ce vei face? Vei întreba pe altul, vei primi sugestii din afară? Singur ești chemat să alegi. Și să ști, că de ai ales odată, nu mai poți reveni. Deaceea cumpănește bine, cu toată băgarea de seamă, și lăpădând toate grijile și interesele lumești, din dinafară! Ispitește numai îndemnul fău lăuntric!

Oricare dintre aceste forme de viață își au privilegiile lor, bucuriile și greutățile și durerile lor proprii. Și atunci nu după asemenea considerații să te iei. Ci să te întrebi așa: „După firea mea, după felul meu de a fi, de a cugeta, de a simți și a voi, care stare mi-ar corespunde mai bine, în care caz aș putea împlini mai bine postulatele evangheliei, ale ortodoxiei, ale conștiinței? Când aș putea produce mai mult bine și aș putea întâri mai hotărât așezarea și statornicirea împărăției lui Dumnezeu între oameni?”

Ca să vă îmbui un mic ajutor la această alegere, voi încerca să spun câteva cuvinte despre fiecare stare. Vreau să vă arăt cum văd eu rostul fiecăreia dintre ele.

Preotul căsătorit e legat de familie și de greutățile ei. Va trebui să se jertfească cu egală iubire și familiei și credincioșilor încredințați lui, familiei lui mai mari. Va trebui să crească urmașii pe cari i-i dăruiește cerul, designând și rupând pentru ei opt din cele zece părți ale agonisiei lui, —

— de nu cumva îi împuținez prin negrija mea. Întrebările lui, sunt întrebările vieții asupra felului cum o privesc și-i desleg problemele.

Și azi, acest sfinx cu cap de femeie zămbitoare și ispititoare, dar cu trup vânjos de leu, cum ni l-au concretizat egiptenii, ne pune tuturora în față șaradele ei, problemele ei, și ne cere răspuns. Dela felul cum răspundem și cu ce suflet ne apropiem de ea atârână fericirea sau nefericirea, ce o vom gusta.

Și de întrebările de sfinx nu e scutit nici viitorul preot. Ba lui i se pun întrebări mai grele decât altora. Deaceea deslegarea lor nu poate fi lăsată în grija întâmplării. După ce ai constatat că nu-ți lipsește nimic din cele cerute preoției și după ce examenul de conștiință l-ai trecut cu bine, apare chinuțoarea întrebare: căsătorit, necăsătorit, sau monah?

Biserica și-a spus cuvântul răspicat în sinodul I ecumenic, neprimind celibatul. În canonul 13 al sinodului al IV-lea ecumenic se pronunță din nou și categoric împotriva necăsătoriei diaconilor, presbiterilor și a celor din treapta lor. Pe răspunderea personală a episcopului, a încuviințat și hirotonirea de preoți necăsătoriți, dar numai ca excepție. Tot Biserica a sprijinit și aprobat însă și înființarea monahismului, ordonând chiar ca persoanele, menite să ocupe anumite demnități în biserică, să facă parte din cinul monahal. Cu alte cuvinte, Bise-

8. Dacă nu ai darul rostirii sloboade, scrie-ți predica și învață a o citi frumos.

9. Îndeobște predica ta să fie de cel mult cincisprezece minute. Dacă în acest răstimp n'ai izbutit să spui ceva, nu vei izbuti nici într'un ceas.

10. Incepe-ți predica așa: «În numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh. Amin».

Stăruiește-o, dacă se potrivește, cu o rugăciune.

Cătră elevii mei

— Sfaturi pastorale —

(16) De protopopul Gh. Maior

B) Întrebări de sfinx pentru viitorul preot

4. Căsătorit, necăsătorit sau monah?

În mitologia elenă se spune, că la anumite răspântii apărea câte o ființă misterioasă, câte un sfinx, ca să pună drumefilor întrebări. Dacă puteau răspunde bine, erau lăsați să-și continue drumul. Dacă nu, erau uciși.

Cine nu va putea scoate tâlcul acestei credințe? Sfinxul e viața în sine, viața ca existență în afară de mine biet eu, în care și-a intrupat o parte din ea ca să o port dealungul anilor căți mi s'au rânduif,

FOIȘOARA

Povețe pentru predicatori

P. S. Sa episcopul Nicolae al Clujului formulează, în scopul unei cât mai reușite propovediri creștine prin mijlocirea amvonului, următoarele zece povețe pentru predicatori:

1. În predica ta propoveduește *Evanghelia Domnului*, nu înțelegciunea oamenilor.

2. Afirmă cu putere învățătura ortodoxă, nu te pierde în critică stearpă.

3. Dacă totuși o faci, critica să-ți fie domoală și smerită, nu tunătoare și aspră ca a sfântului Ioan Botezătorul, fiindcă nu ești sfânt.

4. Lămurește-ți învățătura predicii cu pildă, mai ales din *Sfintele Scripturi*.

5. Nu-ți împestrija graiul cu vorbe de origine străină (neologisme), ci silește-te să grădești în *limba vechilor cazanii*, ca să te înțeleagă toată lumea.

6. Cuvântul tău să fie limpede, cald și însuflețit.

7. Nu presupune că ascultătorii sânt prea luminați, dar nici nu le îngădui prea multă «prostie».

Despre tinerețe

II. Pentru tinerețea noastră

«Tinerețe, primăvară a vieții!», așa e cântată tinerețea. Care primăvară? Dacă e vorba de o primăvară ale cărei flori se ofilesc în melancolia toamnei, cântarea îmi îngheață pe buze și gândul se nvelește în mahramă de tristețe. E frumoasă primăvara, cu svâcnitul ei năvalnic de viață, dar când știi că peste toate acestea va trece mâna de ghiață a morții, nu știi dacă mai ai ceva de admirat din această tinerețe, primăvară a vieții, decât — cine știe? — frenetica ei revărsare de energii. Și gândul cernit al poetului își sfredelește sufletul: «decât un vis searbăd, mai bine nimic»...

Există însă o altă primăvară a vieții, o primăvară fără melancolie de toamnă, fără înfiorări de ghiață: primăvara veșniciei din sânurile Tatălui. Paradisul. Grădina veșniciei primăveri, neofilitei înfloriri, neîncetatei înverziri; grădina în care adie lin printre trandafirii iubirii, vântul miřsmelor divine, suflarea de azur a Duhului. Celce și-a asimilat sufletul luminilor divine și l-a așezat ca pe o podoabă în grădina veșniciei, poate cânta cu adevărat: tinerețe, primăvară a vieții. Fără tristeți. Fără melancolie. Cu lacrimile de foc ale fericirii neapuse în suflet. Căci el a dobândit adevărata tinerețe: tinerețea care e blazonul de noblețe al sufletului, semnul nemuririi lui. În acest sens se realizează paradoxul tinerilor îmbătrâniți și al bătrânilor tineri. Pentru că tinerețea aceasta nu ține seamă de granițele biologice: ea aparține spiritului și are rădăcinile în Dumnezeu. Tânărul are, e adevărat, favoarea frăgezimei spirituale: el e la răspântie și luceafărul înălțimilor îi luminează cărările. Marile probleme ale vieții îl frământă și luminile viitorului îl atrag. Cu sufletul tlămând de ideal, de necunoscut, el e mai inclinat să pășească spre zările înflăcărilor sfinte. Atât: e acesta un mare avantaj pe care i-l dă vârsta. Pe când bătrânii — ceice și-au pierdut tinerețea — au sufletul vestejit, cu foarte slabe nădejdi de înviore. Da: așa începe tinerețea tuturor, sub fulgerările de lumină ale idealului. Așa începe; dar cum continuă? Iată întrebarea capitală pentru noi: cum continuă?...

Nu vă revedeți adesea tineri, în camera de studiu? Gândul ține în cumpănă întreg universul; inima taie pârte dorului spre împărăția de har și lumină, pe care am vrea s'o vedem aevea. Și în față și se deschide, vastă și luminoasă

ca un cosmos înflorit în stele, perspectiva minunată și înfricoșată a slujirii preoțești: — cum m'aș socoti eu vrednic să port pe umerii mei veșnicia? Aceasta este smerenia care zămislește adevăratul zel apostolic. Distanța dintre nimicnicia umană și mărirea lui Dumnezeu, care îmbracă sufletul în polenul veșniciei, îngenunchează, fericește: «ce este omul și ce este fiul omului de l-ai zidit pe dânsul într-o atâta mărire?». O, dacă viața ar fi așa cum o visăm, în aureolă de lumină, de pe crestele de jar ale tinereții!.. Zic: viața zilnică, viața socială.

Și pornești cu comoara tinereții tale, cu entuziasme în stare să răstoarne o lume întreagă, pornești visător cu toiașul păstoriei pe drumurile vieții: ești părinte. De aici începe verificarea: cât de tari îți sunt vrerile, cât de temeinicile idealurile, cât de nestinse înflăcăările. Dacă tinerețea entuziasmelor înalte este flacăra pură, ce-și înalță dorurile spre Dumnezeu, lumea aruncă adesea peste vâlătăile ei noroiul răutății ca să o înăbușe și să nu se mai ridice spre cer flacăra entuziasmului, ci fumul de păcură al resemnării. E un proces de confruntare între ideal și realitate, un proces dramatic, dureros, în care se găsesc destui înfrânți. Unde este tinerețea năvalnică, unde sunt miruirile luceafărului din înălțimi? Căci dacă e relativ ușor să-ți fixezi teoretic poziția în viață, nu e tot așa de ușor când te găsești chiar în fața vieții s'o cioplești după liniile de lumină ale viziunii tale, să fi părinte, adică generator de viață nouă. Da, dacă viața ar fi azur, dar viața e pământ: ea ne încadrează într-o anumită mentalitate, anumite comodități, cari ne fac plăcut orizontul terestru, în așa fel încât uităm de luminile cerului. Te simți înnăbușit în atmosfera viciată a unei societăți prea pământești. Și visurile tale se șterg în zarea sufletului, ca niște umbre fugare pe oglinzile de cleștar ale gândului. Melancolia neîmplinirilor, melancolia resemnării, tristețea renegărilor îți învâluie viața într-o ceață de întunec. Și luminile vrerilor înalte se sting. Câți n'au trecut prin procesul acesta trist al degradării, al adaptării, al burgezizării? La câți nu li s'a sbârcit frăgezimea tinereții în oboseala blazării neiertate la primul contact cu viața? Odaia de student, cu înflăcăările ei de altădată, pare un altar adâncit în taina amintirilor sfinte, dar un altar cu flacă-

re stinsă, care nu mai luminează, nu mai încălzește, nu mai călăuzeste: e o simplă amintire. Trist, dar adevărat.

Prietene, care și-ai pierdut tinerețea, îți citesc tristețea din ochi și-ți văd viața pustie, mecanizată și lipită de pământului. O, cu câtă cutremurare te gândeai altădată la sublimitatea slujirii preoțești! Și acum... acum nimic nu mai tresare în sufletul tău; acum și se par toate un mecanism rece și fără sens de forme pe care-l repeți în virtutea obișnuinței; acum îndeplinești o slujbă, nu un apostolat. Te știi și te cunoști: burgez, comod, încadrat cu totul acestei lumi și gusturilor ei. Par'c'ai fi slujitorul lumii, nu apostolul lui Hristos. Tinerețea visurilor tale și-a frânt aripile sub apăsarea de crivăț a veacului. N'auzi chemarea lui Hristos? Nu simți adierea de har a învierii? Prietene, îndrăznește a te dăruii lui Hristos. Și tinerețea ta va răsară iarăși luminoasă ca luceafărul zorilor deasupra valurilor mării.

Dar aceste rânduri, triste ca o lespede funerară, n'am să le pun la căpătâiul tuturor tinerilor sau tuturor bătrânilor. Ele aparțin celor îndoelnici, celor slabi, celor ce n'au știut ce însemnează a te lepăda de tine și a urma lui Hristos. E în aceștia rămășița și prelungirea unui veac bolnav: veacul democrației ațee și materialiste. Peste ruinele ei, peste deșertăciunile ei, se ridică înaltă cât cerul, senină ca azurul, tinerețea biruitoare care trământă veacul; tinerețea care cioplește vremile din fulgere de cremene. În fața acestei tinereți mă închin; tinerețea aceasta o preaslăvesc. Ea n'a socotit idealurile drept utopii și n'a cunoscut ce-i resemnarea: pentru ea viața este sbucium de gând și faptă, înaureolat în lumină. Viața ei este o așchie de cer, care răstoarnă brazdele pământului și le rodește cu puterea sa. Și tinerețea aceasta a ieșit din aceeaș sărăcicioasă cameră de student, din aceeaș bogată constelație de visuri; și ea a visat și s'a aprins la flacăra idealurilor sfinte. Dar ea n'a capitulat; ea n'a cedat; ea nu și-a deslășit privirea dela steaua călăuzitoare din înalturi. Ea a îngenunchiat viața și a forțat-o să capituleze în fața entuziasmului ei năvalnic. Ea a știut să imprime vieții cadența măreață a visurilor ce clocoțeau năpraznic în sbuciumul ei. Cum? Prin simplul fapt că a înțeles și a trăit taina adâncă a vieții umane, care s'a revelat în Iisus Hristos: crucificarea. Tinerețea spirituală este dăruire, jertfă, răstignire («Celce vrea să vină după mine, să-și ia crucea sa și să Mi urmeze Mie»). Ea nu aparține celor ce practic practizează cu «lumea» și, teo-

retic, suspină după luceafărul din înalțuri, asemeni fetei de împărat din «Luceafărul» lui Eminescu. Ea este a celor ce renunță la toate comoditățile, ce se domesticesc, și răvnesc neconținut lumina creștelor spirituale. E asceza aspră a renunțării jertfelnice, crucificarea permanentă a înclinărilor trupești, disciplinarea neîngăduitoare a tuturor tendințelor vitale și organizarea întregii ființe sub puterea de har a credințelor mântuitoare. Taina acestei tinereți biruitoare este tocmai în această răstignire față de sine și de lume și în neîstovita înrădăcinare în solul împărăției lui Dumnezeu, împărăție a tinereții veșnice. Pentru tinerețea aceasta formele bisericesti mustesc de putere și sens, rândurile sfinte sunt porți deschise spre zările dumnezeirii, rugăciunea este hrana ei zilnică și preoția este apostolat, viață din viața lui Hristos. Ea nu se automatizează, ci dulceața sfintelor slujbe îi năpădește din ce în ce mai adânc sufletul; ea nu se rătăcește în pământurile sterpe ale interesului personal, ci este izvor de apă vie pentru însetarea poporului; ei nu-i place șgomotoasa stărpi-ciune a tabieturilor burgeze, ci creștiniasca smerenie a cugetelor și făptuirilor harice. Prietene, îți strâng mâna cu mândrie: te simt aproape. Tu nu ești absent din veac, tu nu și-ai lăsat locul gol ca să-l ocupe valorile lumii; tu ești prezent și prezența ta o simt, în adierea de purificare a atmosferei îmbăscite de atâtea erori și decadențe, prezența ta întoarce cărma lumii spre limanurile de jar ale veșniciei. Tu ești prezent, și prezența ta înseamnă îngenuncherea satului în care ești, a neamului pentru care te jertfești, a veacului în care fânțezi, sub patrafirul de har al Bisericii, ale cărei măriri le porți însemnate în carnea și inima ta. Pentru că tu nu propoveduești una și faci alțceva: pentru tine ceace propoveduești nu sunt numai vorbe, ci realități vii, pe cari le simți, pe cari le trăiești, pentru care ești în stare să-ți sacrifici și viața. Nu câșți imne rugăciunii sfinte — și tu nu te rogi și nici familia nu și-o crești în mireasma rugăciunii; ci tu ești cel dintâi a cărui inimă este altar al rugăciunii sfinte. Nu chiemi poporul la sfințirea comuniunii cu Hristos, și tu să fi rece și să te porți funcționărește; ci tu ești cel mai cutremurat și mai fericit de apropierea tainei negrăite prin care Hristos sălășluiește în tine și tu te asimilezi Lui. De aceea în inima ta clocoțesc energiile harului și din prisosul ei de viață răspândești viață, milă, jertfă peste sufletele tuturor: prin tine Hri-

de nu chiar mai mult. Dar starea aceasta este firească, și corespunzătoare evangheliei, care spune că celele Dumnezeu le-a rânduit să fie împreunate, omul să nu le despartă, și cuvintelor sf. apostol Pavel către Evrei (C, 13, v. 4) că „Nunta este cinstită și patul ei nespurcat”, că „mare este taina aceasta” (Efeseni 5, 32), de este făcută în numele lui Iisus Hristos și al Bisericii, și corăspunzătoare canoanelor. Și ca preot ai să învești poporul și făcând cele ale evangheliei și Bisericii între împrejurări și condiții de viață egale cu ale păștoriiilor. Cum vrei să-l învești a-și chivernisi bine casa și a-și crește bine copiii, dacă tu nu știi ce e acest lucru și n'ai cum li-l arăta aieva, nu numai cu vorbe sfârșitoare, cari de cele mai multeori nu produc efect durabil? Dumnezeu însuși și-a trimis pe lume pe Fiul Său în trup muritor, ca să-l facă nemuritor, și cu pilda și cuvântul să aducă această fericire tuturor celor cu trup. Și tu trebuie să trăiești în aceleași împrejurări și condiții de viață cari sunt date păștoriiilor tăi, dându-le pilda eroismului creștin, întruchipând virtuțile creștinești. Căci dacă ai un cerc de activitate, care congruează perfect numai cu granițele unei parohii, acolo în acel cerc îngust, ai să produci efecte vii, intens de vii și foarte durabile. Din măruntele fapte ale vieții de toate zilele trebuie să clădești frumosul edificiu al vieții creștinești din satul tău nu numai pentru vremea păștorii tale, ci trecând departe

încolo de tine măcar câteva generații. Ochii tuturor din sat vor privi pururea spre tine și nu va scăpa nimic nezărit, necontrolat și nejudicat, — și poate neimitat.

Tocmai de aceea, nu pot sfătui pe nimeni să se preoțască necăsătorit, dacă are de gând să păstorească la țară. Să fii cu crucea în sân, curat ca sfînșii Domnului, dacă ești necăsătorit produci îndoială, neîncredere în sufletul oamenilor și evangheliei îi pui în cale o peatră de poloneală. Dar cât e de grea viața preotului necăsătorit, judecând după multele necesități legate de o gospodărie! Cunoști câțiva preoți necăsătoriți dela țară. Vă pot spune, că e o jale de nedescris să le cunoști viața; un martiriu, care le taie orice avânt, orice poftă de a mai făptui ceva. Fiind o stare nefirească, împotriva firii, trebuie să ai o voință de fier, ca să o poți suporta. Trebuie să fi ajuns la atâta spiritualitate, încât să-ți disprefuești trupul ca sfântul Antonie cel Mare și alții ca el, cari s'au văzut silși și ei „să iasă din lume” și să trăiască prin puștiuri în groasă luptă cu ei înșiși. Căci a nu te căsători, numai pentru a scăpa de grelele obligații ale vieții familiare și a trăi mai comod și mai luxos și mai bine ca ceilalți, permișându-ți și ceace nu i-e permis credinciosului, e o crimă împotriva evangheliei și a Bisericii. Atunci unde e proba iubirii creștinești, care cere totdeauna jertfă, jertfire? Se aud și la noi glasuri de îndemn la necăsătorie, pornind dela

exemplul catolicilor. Vai, întrebați-i pe acești oameni, să vă spună sincer, dacă sunt mulțumiți de viață! Am vorbit și eu cu câțiva, cari cu toate greutatele familiare, de cari le spuneam, ne fericeau pe noi. Ce folosește Biserica de pe urma preoților necăsătoriți, de-i hirononește? Deslegați fiind de obligațiile familiare, pot sta mai la îndemână ei și a celor mari ai ei pentru scopurile ei militante; se pot trimite și deplasă la locuri primejduite, în fronturi sparte pe neașteptate, ca să pună pieptul pe un timp oarecare. Dar și aceasta numai în cazul, că s'au nimerit puternice personalități creștine.

Cine nu simte destulă putere de înfrânare în sine, ca „să fie cum eu sunt” — vorba sf. apostol Pavel, — de dragul unor îndemnuri externe sau meschine calcule personale, sau într'un moment de descurajare, fiindcă nu i-au reușit oarecare combinații de căsătorie sau alțceva, — să nu se oprească nici o clipă măcar la gândul de a se preoți necăsătorit.

Fac excepție cei băntuiți de oameni sau fameni din naștere, ca și ceice au ajuns fameni pe urma unei boli și medicii au trebuit să intervină, (Can. 1 al sinod. I e-m.)

Și așa am ajuns să spun câteva cuvinte și despre monahism. Mie, mulți imi atribue sentimente dușmănoase față de el. Dar voi, cari ați ascultat lecțiile mele de istorie, cred, că n'aji putea afirma la fel.

Și în lecțiile mele n'am pus niciodată, ceea ce conștiința mea n'ar aproba!

Eu admır monahismul și pe monahii cei adevărați! Dar nu mă pot împăca niciodată cu un monahism, care se rezumă la forme rituale reci, cu cetanii bălbăite și neînțelese, cu făjarnice forme de supuneze Bisericii și celor mari, iar în fond revoltându-se împotriva lor, ori dând dovadă de atâta scepticism și alteori indiferentism religios încât te cutremuri — cum mi s'a înfâmplat să constat — și stăpâniți de o conștiință extrem de laxă; nu mă pot împăca niciodată cu asemenea monahism. Și nu mă împac nici cu acel fel de monahi, cari n'au văzut mânăstirea decât atâta vreme până au primit tunderea, și în afară de haină, metanii și mai arareori de o schimbare de nume, n'aduc de acolo decât aspirația de a vedea cât mai neîntârziat în mâna lor o cărje arhierescă, dacă n'o au chiar destinată în clipa, când se gândesc să intre în mânăstire. Azi noi n'avem monahism; ni l-a nimicit duhul vremii. Dar va trebui creat. Ceace înseamnă muncă de 200 ani cel pușin!

Iuzie și Realitate, poezii de S. Tamba. Brașov, 1940. Inst. „Astra”. Pag. 79. Lei 36. — În 21 de poezii, autorul, fost prețios colaborator al valoroasei reviste Țara Bârsei, ne prezintă bucăți inspirate de sentimente religioase creștinești și naționale, în forme și culori clare, simple și atrăgătoare.

stos trăește în mijlocul credincioșilor tăi. Viața ta e o înălțare, o negrăită bucurie și pace a duhului, căci lumina învierii fășnește din mormântul renunțării depline și flacăra tinereții se întreține cu așchile crucificării.

Aceasta este tinerețea duhului, mai apropiată e drept de cei tineri, dar ne lipsită nici dela cei bătrâni. Tinerețea aceasta care-și soarbe energiile din Tinerețea cea fără de moarte a Dumnezeirii, s'o sălășluim în suflet, în gând, în faptă. Căci veacul amurgurilor tomnatică a trecut; peste capetele noastre admirăm aurora unui veac nou, Veacul tinereții biruitoare. Și preoțimea trebuie să fie în fruntea lui, căci ea e călăuză veacurilor spre țara tinereții veșnice.

Diacon Nicolae Mladin

INFORMAȚIUNI

Daruri regale. Casa Regală a României a pus la dispoziția «Ajutorului Legionar» 500.000 (cinci sute de mii) de lei în numerar, precum și mai multe mii de perechi ciorapi, bocanci, mănuși, cămăși, batiste, tricouri, flure și a.

Cutremur de gradul 7, destul de puternic, a fost simțit în 22 i. c. într-o mare parte a țării, în deosebi în regiunea Buzăului, R. Sărat și Bărlad. Cutremurul s'a înregistrat și la Brașov, unde casele s'au mișcat din temelii. În unele localități efectele sale s'au arătat în deosebi violente, producând rănirea gravă sau moartea mai multor persoane. La clădiri s'au dărâmat coșurile, s'au creat zidurile, s'au prăbușit plafoanele. În capitală s'au simțit 3 cutremure, în 21 și 22 i. c., ultimul a durat 10 minute, ear oamenii speriați (la a căror spaimă au contribuit și sămănătorii de panică), au năvălit în curți și pe străzi, — victime n'au fost. — Cutremurul, care s'a resimțit și în unele orașe din Prusia, Sâmbia și Turcia, este comentat mai detaliat în articole, ca un semn dumnezeesc, prevestitor de zile grele.

„Libertatea”, foala cunoscută și iubită de popor, a părintelui protopop dela Orăștie, Ioan Moța, a reapărut la București (strada Popa Savu Nr. 56), sub direcția dnei Maria Moța. Abonamentul anual 150 lei. Li urăm spor la muncă și viață lungă.

Bună și creștinească idee. Dl Dr. Mircea Suci-Sibianu, medic maior în rez. Brașov, într'un articol recent din Gazeta Transilvaniei, se oprește la ideea ingeni-oasă, pusă în aplicare în Germania, unde întreg poporul, fără deosebire de clasă so-

cială, a primit așa numita «Eintopfsontag», adică, în prima Săptămână a fiecărei luni se mănâncă un singur fel de mâncare la masă, ear economiile ce rezultă astfel în fiecare familie, se varsă fondului de asistență „Winterhilfswerk”. Se face, în acest chip, o măreață operă de ajutorare, cum se cuvine într'un stat mare și civilizată. Domnul Dr. Suci-Sibianu propune, să transformăm ideea din Germania potrivit statului nostru: În tot cuprinsul țării românești să nu fie familie română ortodoxă, în care cel puțin tatăl și copiii mai mari să nu postească, în fiecare Vineri, post negru, ear economiile ce rezultă de aici să se înainteze ajutorului Legionar, care va trebui să funcționeze în fiecare comună. Postul va dura, până când va fi reparat sacrilegiul, făcut României cu ciuntirea hotarelor. „Și nu se poate ca Dumnezeu să nu dea ajutorul Său unui popor, care adânc nedreptățit știe să postească Vinerea post negru, cerând în genunchi ajutorul Său, ca fiecare luptător să aibă brațul Regelui David atunci când va răsună ceasul de reîntregire”.

Troupe germane de instrucție au sosit, în 24 i. c., la gara din Sibiu, cu mai mulți ofițeri, subofițeri și soldați. Dl colonel Munteanu, însoțit de câțiva domni ofițeri ai garnizoanei sibiene, li-a urat bun sosit în mijlocul nostru. De față a fost și un grup de legionari în cămăși verzi și cu drapel. Cei sosiți, soldați călduros de certății Sibului, au fost conduși la Cazarma Centrului de Instrucție. Restul de trupă regulată germană urmează să sosească în câteva zile.

Știre ziaristică. Dela Alba-Iulia primim primul număr al gazetei «Cuvântul Ostășului», ce apare sub direcția preoților militari Gh. Secaș și D. M. Acsinte. Abonamentul pe an 40 lei. — Programul gazetei este: zidirea sufletească, întărirea, mângăierea, și oțelirea caracterului ostășesc.

Numerus clausus pentru elevii jidovi s'a introdus în școalele din Iugoslavia. Pe aceste temei, pentru anul școlar în curs, n'au fost primiți în prima clasă de liceu, din întreaga țară, decât 108 elevi jidovi.

Sfârșitul influenței jidovești în alte țări. Ziarele cehești din Praga constată, că apărarea împotriva jidanilor, provocată de năzuințele acestui popor de a stăpâni toate națiunile, este urmărită cu atenție și satisfacție în toată Cehia și Moravia. În felul acesta, scriu ziarele, nu se comite nici o nedreptate jidanilor, ear antisemitismul nu este decât o apărare firească a popoarelor ariane împotriva primejdiei jidovești. Măsurile, de înlăturarea jidanilor din viața publică, trebuie strict apli-

cate, ca să se excludă puțința de recăștigare în viitor a pozițiilor care aparțineau jidanilor pe nedrept.

ȘTIRI LOCALE

Predică în catedrala din Sibiu. Duminecă, 20 Octomvrie 1940, a predicat I. P. Sf. Mitropolit Nicolae, interpretând magistral și înălțător evanghelia zilei, despre vindecarea îndrăcitului din ținutul Gadarenilor. Credincioșii și-au încalzit sufletele la flacăra Săntului puternic și vibrant al I. P. S. Sale.

CĂRȚI ȘI REVISTE

Emanuil Gozdu, 1802—1870, Originea și opera sa, de I. Lupaș, membru al Academiei Române. (Mem. Secției istorice). Impr. națională, București 1940. Pg. 59. Lei 45.

Este o comunicare, făcută în ședința dela 23 Mai 1940 a Academiei Române, de dl I. Lupaș, care la acest prilej înfățișează personalitatea marelui binefăcător al bisericii noastre ortodoxe și al națiunii române, Emanuel Gozdu, în lumina obiectivă a istoricului nepărtinitor și scutit de orice judecată subiectivă. Nu cuprinde, această scurtă comunicare, toate datele biografice și cronologice, ci numai informațiile esențiale, „menite să lămurească de o parte împrejurările vremii, în care a trăit Emanuelul Gozdu, de altă parte notele fundamentale ale personalității sale”.

Oprindu-se asupra *Fundației lui Emanuil Gozdu*, autorul lucrării pune în lumină fazele de criză primejdioasă, prin care a trecut această fundație înainte și după încheierea marelui război.

Astfel, publicația mai nouă a neobositului nostru istoric prezintă deosebit interes pentru toți numeroșii cinstitori ai memoriei neuitatului Emanuel Gozdu.

Au apărut următoarele compoziții muzicale de Timotei Popovici:

1. Cântările liturgiei pentru voci mixte

ediție nouă prîmenită și îmbogățită. Un exemplar legat frumos Lei 200—

2. Cântările liturgiei pentru 3 voci egale

ediția V-a. Un exemplar legat Lei 100—
De vânzare la **Librăria Arhidiecezană Sibiu**

C. preoți să stea în fruntea mișcării

Oastea Domnului

Am plecat pe ziua de 5 Septembrie de lângă Baia-Mare și am mers patru zile și patru nopți până la noua frontieră. N'am trecut printr'un sat măcar, unguresc, și mă întrebam unde sunt ungurii?

În schimb satele românești ne-au minunat, fiindcă nici noi nu ne închipuim să dăm numai peste români. Tu, voi uita nici odată că am lăsat peste tot, pe unde am trecut până la actuala frontieră, români cu lacrimi în ochi care ne spuneau: „Ne lăsați și vă duceți, să dea Dumnezeu să veniți cât mai curând înapoi!”

Imi amintesc de acele familii de refugiați care, din tot ce au putut salva, n'au uitat drapelul românesc, luat cu ei, simbolul veșnic al românismului.

Pe ziua de 8 Sept., ora opt, am trecut actuala frontieră, aproape de Sărmășel, de atunci încă o săptămână la rând am fost într'o continuă deplasare. Am făcut peste 300 km numai pe jos.

Nu-mi pare rău, ci din contră, sânt fericit, că am avut parte să calc atâta pământ românesc pas cu pas.

Acum sântem pe linia noii frontiere... Nu știu ce zile ne vor aștepta, dar am trăit prea multe zile grele... Desigur nu sântem noi armata cătuș de puțin de vină de aceasta, fiindcă noi toți eram mai bucueroși să murim decât să ne retragem. (Urmează chestiuni de familie etc.).

Al Dvoastră fiu: **Tiby Cornel**

Concurs

Pentru întregirea parohiei vacante de clasa I-a Jina II, protopopiatul Mercurea, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima apariție în Telegraful Român.

Venitele împreunate cu acest post:

1. Salarul dela stat.

2. Stola obișnuită în parohie.

Cererile de concurs, însoțite de încuviințarea de candidare dela Prea Ven. Consiliu Arhiepiscopesc și de actele necesare, se vor înainta oficiului protopopesc ortodox român Mercurea, în termenul fixat.

Candidații se vor prezenta, cu încuviințarea prealabilă a oficiului protopopesc într'o zi de Duminecă sau sârbătoare, în parohie, pentru a sluji, predica și cânta în biserică și pentru a fi cunoscuți de credincioși.

Oficiul protopopesc ortodox român Mercurea, în înțelegere cu consiliul parohial. Mercurea, 20 Octomvrie 1940.

Pr. Dumitru Ciuchendea
adm. protopopesc

Concurs

Pentru întregirea parohiei de clasa III-a, Porumbacul de sus răsăritean, din protopopiatul Avrigr, județul Făgăraș, se publică concurs cu termen de 30 zile dela întâia apariție în Telegraful Român.

Venitele împreunate cu acest post:

1. Salarul dela stat.

2. Stola uzitată în parohie.

3. Sesiune parohială de 4 jug.

Cererile de concurs, însoțite de documentele regulate a P. V. Consiliu arhiepiscopesc, se vor înainta oficiului protopopesc Avrigr, în termenul fixat.

Concurenții se vor prezenta, cu avizul prealabil al oficiului protopopesc într'o zi de Duminecă sau sârbătoare, în parohie, pentru a se face cunoscuți poporului.

Făgăraș, la 11 Octomvrie 1940.

Pavel Borzea
adm. prot.

Concurs

Pentru întregirea parohiei vacante de clasa III-a Ilimbav, protopopiatul Agnita, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în Telegraful Român.

Venitele împreunate cu acest post:

1. Salarul dela stat.

2. Casă parohială cu grădină de 800 st. p. (Până la eliberarea casei parohiale, maximum în toamna anului 1941 sau primăvara lui 1942, parohia pune la dispoziția noului preot o casă închiriată corespunzătoare.)

3. 16 jug. 1268 st. p. sesiune parohială, arător și fănaț, din care 8 jug. comasat și restul necomasat. Pământ de calitate foarte bună.

4. Foarte lemne de foc gratuită din pădurea comună.

5. Venitele stolare obișnuite în tract. Cererile de concurs, însoțite de încuviințarea de candidare dela P. V. Consiliu Arhiepiscopesc și de actele prevăzute în Regulamentul pentru parohii, se vor înainta oficiului protopopesc ortodox român Agnita, în termenul fixat.

Candidații se vor prezenta cu încuviințarea prealabilă a oficiului protopopesc într'o zi de Duminecă sau sârbătoare în parohie, pentru a sluji, predica și pentru a fi cunoscuți de credincioși.

Oficiul protopopesc ortodox român Agnita, în înțelegere cu consiliul parohial.

Agnita, la 18 Septemvrie 1940.

Emil Păcală
protopop

Organizați Reuniuni de femei

O scrisoare de pe frontieră, la retragerea trupelor române din Ardealul cedat

De undeva de pe zonă, 18 Sept. 1940

Iubiții mei părinți, — Vă scriu această scrisoare, după ce mi-a fost dat să trăesc cu sufletul și trupul nenorocite evenimentele din ultimele săptămâni, care s'au soldat cu cedarea unei părți din Ardeal și cu retragerea trupelor noastre.

Nu mi-am putut închipui că voi ajunge a fi părtaș și martor ocular la un act de tragism atâț de groaznic ca acesta.

Noi, armata, care de un an și jumătate am stat pe frontieră și am îndurat toate greutățile, aveam un singur ideal: *apărarea țării*, pentru care am fi mers într'un eroic avânt la victorie, sau moarte.

Niciodată nu mi s'ar fi părut moartea mai ușor de înfruntat ca în felul acesta. Dar soartea ni-a fost mai vitregă decât o putea bănuși cineva. Ni s'a impus un act pe care nici o minte nu-l putea concepe. Vă spun că mi-a stat mîntea în loc și nu am putut înțelege cum ni s'a impus cedarea. Și n'am fost numai eu în felul acesta; au fost toți în acelaș cuget și simțiri.

Când s'a auzit de cedare, dacă voia cineva să vadă cum bate sufletul acestei națiuni acolo pe frontieră în mijlocul no-

stru, ar fi putut afla izvorul de patriotism și disprețul pentru moarte.

Ne-a consumat grozav acest act, de nedreptate strigătoare la cer, impus României, și e păcat că nu ni s'a dat posibilitatea de a reacționa cu arma în mână. Eram convins, și cu mine erau toți, să ne vindem viața cât mai scump pentru acel pământ pe care peste câteva zile am fost nevoiți să-l părăsim. Armata era gata de orice sacrificiu.

După acest act de dramatică frământare sufletească ce a ținut dela 29 August până le 5 Sept., a urmat desnodământul: retragerea.

Iubiții mei, — Nu veți putea înțelege niciodată cu tot sufletul ce-a însemnat această pentru noi. Numai cel ce a trăit acele nefericite momente, și-a putut da seamă.

Să părăsești locuri dragi pe care le-ai călcat zi de zi cu piciorul, pe care ți-a curs sudoarea făcând instrucție sau săpând tranșee pentru apărare și să le lași în mâine — ungușilor...

Dar, ce este mai mișcător, e altceva. E sufletul românesc care a rămas acolo: Sânt sutele de mii de români, care ne-au ținut pe capul lor un an și jumătate și ne-au primit cu toată dragostea și căldura sufletească punându-ne totul la dispoziție. Ei au rămas plângând împietriți de durere, neînțelegând par'că se zile au ajuns.